

B. Lib. & Inf. Sc. Sem-I (CBCS – 2018 Course) : SUMMER - 2019
SUBJECT : INFORMATION SOURCES AND REFERENCE SERVICES

Day : Tuesday
Date : 07/05/2019

Time : 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks : 60

S-2019-0509

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the **RIGHT** indicate **FULL marks**.
-

Q.1 Define the concept ‘Reference Service’ and explain in brief the scope of **(12)** reference service.

OR

Discuss the nature of reference service in academic libraries.

Q.2 Define with examples primary, secondary and tertiary sources of information. **(12)**

OR

Discuss various types of information sources available on the internet.

Q.3 Answer **ANY TWO** of the following : **(12)**

- a) Discuss any five criteria useful for evaluation of Reference Sources.
- b) Describe the merits and demerits of Reference Questions.
- c) Differentiate between Ready Reference and Long Range Reference Service.

Q.4 Answer **ANY TWO** of the following : **(12)**

- a) Explain the meaning and definition of Bibliography.
- b) Elaborate the scope of subject Bibliography.
- c) State the advantages and disadvantages of electronic reference sources.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following : **(12)**

- a) Marathi Vishwakosh
- b) Oxford English Dictionary
- c) Reference Service in School Library
- d) Need of Digital Reference Service

* * * *

मराठी – रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
  - २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पुर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.१ ‘संदर्भ सेवा’ या संज्ञेची व्याख्या देऊन संदर्भसेवेची व्यापी थोडक्यात स्पष्ट कर. (१२)

किंवा

शैक्षणिक ग्रंथालयातील संदर्भ सेवेच्या स्वरूपाची चर्चा करा.

प्र.२ माहितीचे प्राथमिक, द्वितीय आणि तृतीय स्रोत उदाहरणांसह स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

इंटरनेटवर उपलब्ध असणाऱ्या विविध प्रकारच्या माहिती स्रोतांची चर्चा करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (१२)

- अ) संदर्भ साधनांच्या मूल्यमापनासाठी उपयुक्त अशा कोणत्याही पाच निकषांची चर्चा करा.
- ब) संदर्भ प्रश्नांच्या गुण-दोषांचे वर्णन करा.
- क) शीघ्रगती आणि द्रुतगती संदर्भ सेवामधील फरक स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (१२)

- अ) ग्रंथ सूचीचा अर्थ व व्याख्या स्पष्ट करा.
- ब) विषय ग्रंथसूचीची व्यापी विशद करा.
- क) इलेक्ट्रॉनिक संदर्भ स्रोतांचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टिपा लिहा. (१२)

- अ) मराठी विश्वकोष
- ब) ऑक्सफर्ड इंग्लिश डिक्शनरी
- क) स्कूल लायब्ररी मधील संदर्भ सेवा
- ड) डिजिटल संदर्भ सेवेची आवश्यकता

* * * * *
